

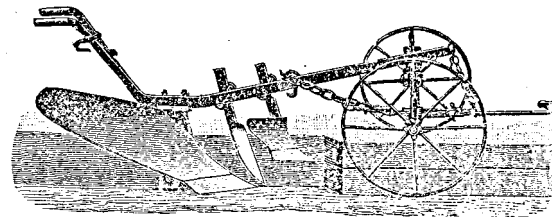
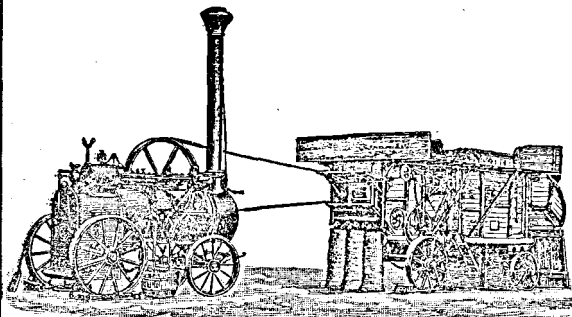
ERDÉLYI GAZDA

AZ

„ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET“

VÉDNÖKSÉGE ÉS FELÜGYELETE ALATT ÁLLÓ

ERDÉLYRÉSZI

Telefon sz. 468.

MEZŐGAZDASÁGI ÉS HÁZTARTÁSI

Telefon sz. 468.

ÁLLANDÓ GÉP- ÉS ESZKÖZ-KIÁLLITÁS

Kolozsvártt,

a sétatéri állatkiállítási területen a következő gyárak és iparosok kiállítását mutatja be:

M. kir. Államvasutak gépgyára, Budapest, cséplőkészlet, arató-gépek, ekék stb.

Fehér Miklós, Budapest, tejfőző gépek.

Kühne E., Moson, többféle gazdasági gépek.

„Nicholson“-gyár, Bpest, cséplőkészlet és más gazdasági gépek.

„Mc Cormick“-aratógépgyár, Bpest, arató- és kaszáló-gépek.

Clayton és Shuttleworth, Bpest, kisebb gazdasági gépek.

Bächer és Melichár, Bpest, kisebb gazdasági gépek.

Első Prosznici gépgyár, Bpest, motoros cséplő és gazdasági gépek.

Beck és Gergely, Bpest, cséplőkészlet és más motorok.

Szilágyi és Diszkant, Miskolc, „Viktoria“ terményrosta, borsajtók.

Simonffy István, Kolozsvár, ekék, boronák stb.

Kalmár Zs. utóda, H.-M.-Vásárhely, „Kalmár“ rosták.

Bóni gyártelep r.-t., Nyirbátor, Bóni eketaliga újdonság.

Laczay és Fekete, Ujkigyós, új szab. cséplő-dobrendszer.

Kunz Antal, Morvaország, Fehérteplom, szélmotoros szivattyúk stb.

Fairbanks Mérleggyár, Bpest, marha- és zsák-mérlegek.

Orenstein és Koppel, Bpest, mezei és ipar-vasutak.

Alfa Separator r.-t., Bpest, teljes tejgazdasági felszerelések.

Schotolla Ernő, Bpest, borgazdasági és pince felszerelések.

Fehér Ferenc, Bpest, 6 lövetű viharágyuk.

Farkas és Faragó, Bpest, viharágyuk.

Emmerling Adolf, Bpest, viharágyuk.

Király Alajos, Bpest, szőlőpermetezők, kézi vetőgép.

Grünfeld Jakab, H.-M.-Vásárhely, szőlőpermetezők.

Grün Lipót, Aszód, szőlőpermetezők, kézi vetőgépek.

Majoros Antal, Győr, szőlőpermetező anyag „Unicum“ stb.

Zalathnai kénkovandó ipar r. t. Budapest, műtrágyák stb.

„Hungaria“ műtrágyagyár. r.-t., Bpest, műtrágyák, rézgálic stb.

Kramer J., Egeres, gipsz-trágya.

Faragó Béla, Zala-Egerszeg, csirázató készülékek.

Salzmanr és Társa, Szeged, ponyvák, zsákok.

Niemetz W. F. műkertészete Temesvár, diszfák.

Láng és Lovass, Bpest, olaj és zsiradékok.

Gruber Leo és Társa, Bpest, kötél-árak.

Magyar Ruggyantagyár, Bpest, ruggyanta (gummi) hajtószíjak.

Sukorói Kóbánya, K.-Nyék., malomkövek.

Ulrich B. J., Budapest, tőzeg árnyékszékek.

Léber Gyula, Kolozsvár, sodronyfonat kerítések stb.

Keresztényfalvi Agyagipar r.-t. agyagárak, vályuk, lemezek stb.

Fluidgyár, Pöstyén, állatgyógyyszer-rheuma-fluidok stb.

Demjén Ágoston, Kolozsvár, lakatosági különlegességek.

M. kir. Orsz. fegyint., Szamosujvár, lópokrócok, gazd. kefék stb.

Vakok Orsz. Intézete, Bpest, mindenféle gazdasági, háztartási kefék.

Apatini Kosárfonók Szövetkezete, kerti butorok és kosarak.

Timár László, Bucsa, kerti butorok és kosarak.

Zobácz Ferencz, Kolozsvár, minta kertészete.

(576.)

Singer varrógépgyár Bpest, zsákfoltozógép.

Bellán Mátyás kötélárak Bács-Cséb.

Mauthner Ödön Budapest, méhészeti felszerelések.

Gépgyár, vas- és fémöntőde Vág-Szered, vetőgép, eke.

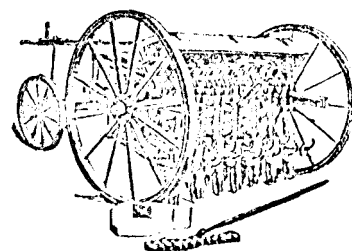
A KIÁLLITÁSI IRODA A GAZDAKÖZÖNSÉG IRÁSBELI MEGRENDELÉSEIT A KIÁLLÍTÓ CÉGHEZ JUTTATJA!

Az „E. G. E.“ tagjai és az „Erdélyi Gazda“ előfizetői az árakból nagyobb engedményben részesülnek.

Telefon sz. 468.

Telefon sz. 468.

AZ
ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

ÁLTAL

KOLOZSVÁRTT, 1901. AUGUSZTUS HÓ 29.-TŐL—SZEPTEMBER 4.-IG

RENDEZENDŐ

MEZŐGAZDASÁGI GÉPBEMUTATÓ
és MEZŐGAZDASÁGI GÉPVÁSÁR

PROGRAMMJA ÉS TUDNIVALÓI.

1. A bemutató ideje és helye:

Augusztus 29-én, csütörtökön: Megnyitás a sétatéri kiállítási helyiségekben. Egész nap vásár és a helyszínen működésbe hozható gépek bemutatása. Délután 4—7 óráig: zene.

Augusztus 30-án, pénteken: Délelőtt 8—12 óráig gépek működésben való bemutatása a kolozsvár—szászfenesi országút mellett, a város végén. Egyebek: mint első nap.

Augusztus 31-én, szombaton: Bemutató és vásár a kiállítás területén.

Szeptember 1-én, vasárnap: ugyanaz, d. u. 4—7-ig zene.

Szeptember 2. és 3-án: Bemutatás és vásár.

Szeptember 4-én: Ugyanaz. D. u. 6 órakor zárás.

2. A bemutató és vásár tárgyai:

a) Mezőgazdasági gépek: ekék, vetőgépek, boronák, hengerek; cséplőgépek, rosták, osztályozók, sulymérők; malomszerkezetek; rétöntözési és talajjavítási, állattenyésztési, tejgazdasági, szőlő és borgazdasági, erdőszeti, gyümölcsészeti, kertészeti, baromfitenyésztési, méhészeti, selyemtermelési, halászati és más gazd. mellékágazati gépek, felszerelések, eszközök és esetleg anyagok stb.

b) Háztartási gépek és eszközök.

c) Mezőgazdasági háziipari készítmények.

d) Mezőgazdaságot érdeklő új találmányok.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAINGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 5 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, DEÁK FERENC-U. 11. SZ.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

Kérjük az előfizetések megújítását.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Társadalmi szervezkedés. <i>Éber Ernő</i>	451
Kölcsönös állatbiztosítás. <i>I. J.</i>	452
A mélyművelés lehetősége. <i>Gruner Károly</i>	453
Távolabb vidékekről szállított oltó-ágak helyes kezelése. <i>Krenedits Odón</i>	454
A ribizke (veres szőlő) átkája. (<i>Phytoptus ribis</i>). <i>Dr. B. S.</i>	454
Kisebbszakközlemények.	455
Vegyes közlemények	456
Üzlet, forgalom	457
Hirdetések	

Társadalmi szervezkedés.

Jövőbe látó ihlettel jósolja meg *Madách* az »Ember tragédiája«-ban az emberi nem fejlődésének, vagy visszafejlődésének azt az utolsó fázisát, mely a falanszterben csúcsosodik ki; mesteri tollal rajzolja meg azt, hogy az állam általa végzett antropometriai mérések után lajstromozza az embereket és jelöli ki-élethivatásukat. Mindent az állam ad; mindent az államnak adnak. Az egyén megszűnt; megszűnt a társadalom is. Szerpük ott kezdődik, hogy az állam által kijelölt teendőket végzik. Ott végződik, hogy az állam mérlegeli, hogyan végezték el teendőiket az állam jóvoltára. Az egyén fölbomlott az állam egy tömecsévé, a társadalom fölszívódott az omnipotens államba.

Nem tartunk még itt. Hanem a közeledésnek némely jelei már föltűnőnek. Nem adunk még mindent az államnak, sőt igyekszünk a lehető legkevesebbet adni. Nem is kapunk még mindent az államtól, csak igyekszünk a lehető legtöbbet megkapni. Az egyén még önállóan működik ennek a céljának elérésére, de a társadalom működése már csak lázas kerengésben nyilvánul meg, vagy közönyös tunyaságban vész el. Az egyén működése kivált a társadaloméból, önös célok felé önmagában törtet — az állam protekciójával.

Visszatérek a híressé vált „*gönci levél*“re. Nem bírálok a tartalmát. Ami abban jó, az nem szorul dicséretre; a mi pedig rossz benne, azt elég körülményesen megkritizálták. Nem a levél tartalma az, amivel foglalkozni akarok, hanem kiadásának momentuma. A törvényhozásban akar a mezőgazdaság védelmének nagyobb nyomatókat adni. Nem kutatom, mennyire szükséges ez nálunk és most. Minden esetre szükségesek mindig és most is, nekünk is, másoknak is a jó törvények. De csak ezek szükségesek-e? És megadják ezek mindazt, a mire szükségünk van? A törvény mindazoknak a jogoknak összessége, a mit az állam polgárainak ad, mindazoknak a köteleességeknek foglalata, a mit tőlük vár. A jogok az egyén jóvoltára valók, a köteleességek betartása az állam létezésé-

ért szükséges. Hanem lehet-e törvényeket hozni az emberek lélekösmeretének? Vannak-e törvények, melyek a jóra kényszerítik az embereket, melyek a rossz erkölcs kézzel nem fogható, meg nem büntethető tévelygéseinek útját szegik? A jó törvények az állam és az egyén jólétét emelik, de a társadalom a lélekösmeret alkotó elemeiből táplálkozik és az erkölcsből él. A társadalomnak külön törvényei vannak. Meg nem írott, fegyveres hatalommal nem érvényesíthető törvényei. Az állam jóléte az állam háztartásának mérlegéből olvasható meg; az ország szellemi és anyagi viszonyait a társadalom tükrözi vissza, az egyén anyagi és szellemi jóléte nagyobb mértékben függ a társadalom alkatától, mint az állam vagyoni állapotától.

És a baj nálunk éppen az, hogy minden jót az államtól és annak törvényeitől várunk fönnállásának ezer éve óta és társadalmunk szegény, vértelen és satnya fönnállása ezer éve után még mindig. Mivelhogy a gönci levélről esett említés és gazdákhöz szólok, a mi területünkön, a mezőgazdaság területén maradok csak. Közvetlenül az előtt és az után, hogy a gönci szózat a hazán keresztül nyilallott, néhány vármegyei gazdasági egyesület az agrárprogramhoz való csatlakozásra hívta föl a gazdákat. A barsvármegyei volt az egyik, a sopronvármegyei a másik. Ezek elfogadták azt az elvet, hogy a képviselőházban a mezőgazdaság érdekeit védőket kell csak választani. Nem mondunk ellen fölfogásuknak. De ha azt vesszük, hogy az egyik vármegyéjének 150000-nyi — nagyrésztben mezőgazdasággal foglalkozó — lakosságából csak mintegy 500-at sorolhat tagjai közé, a másik 300,000-ból csak mintegy 1300-at, ha azt vesszük, hogy az egész ország minden mezőgazdasági érdekképviselőjében alig valamivel több, mint 70000 érdekelt van, akkor egész önként tolnak föl azok a kérdések: nem kellene-e minden gazdasági egyesületünknek minden akcióját, minden agitációját első sorban arra irányítani, hogy tagjainak száma emelkedjék? Üdvös működésének nem lét-

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN,
VII., Rottenbiller-utca 33. szám,
VI., Andrassy-ut 23. sz.

Ajánl és vesz:

biborherét, homok (szősős) bükkönyt (*Vicia Villosa*) őszi borsót, őszi bükkönyt, tavaszi repezét, őszi repezét, (káposztarepezét), csibehurt, mustármagot.

(28.)

Legelőnyösebb

gabonaértékesítés.

Erőtakarmányok.

Vegyztiszta olajok és kenőcsök, ponyvák, szjak, köszenek; szóval minden cséplési anyagok és gépek.

(532.)

Őszi vetőmagvak

legteljesebb napi áron való értékesítése.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Szőlővédekezési, esomagolási, szüretelési és pinczegazdasági cikkek.

alapja-e az, hogy minél több gazdának tömörítésével az állam gazdasági törvényeinek megalkotásánál, gazdasági politikájának irányításánál közvetve részt vegyen? És a gazdák érdekében való közvetlen működésének sikere nem teljesen attól függ-e, hogy vagyoni viszonyai elegendők-e földadata elvégzésére? És a vagyoni viszonyai nem tagjainak számától függ-e? Csakis akkor felelhetnek meg gazdasági egyesületeink kétirányú földadatuknak, a kormány informálásának és a gazdák érdekében való direkt tevékenységnek, ha a gazdák lehető nagy tömegét és minden rétegét képviselik és ha vagyoni viszonyaik képessé teszik a tevékenységre. És ne feledjük el: a vagyoni függetlenség képezi az őszinte, tárgyilagos véleménynek is alapját. Mert csupán állami eszközökkel, kormánysegéllyel dolgozó gazdasági érdekképviseletek véleményüknek független, nyílt kimondására a lehető legkevésbé alkalmasak.

Nagyon tudom, hogy a közönyösségnek minő kemény kérgét kell megtörni, hogy az egyesek tevékenységét társadalmi tevékenységben egyesítsük, nagyon tudom, hogy a mi gazdáinkban az együttérzés és együttműködés szükségességének tudata még csak valahol a lélek legfenekén szunnyad, az egoizmus és az önérdék bástyái által körülövezve. De gazdasági egyesületeink első és legnagyobb földadata ezt a közönyt kiirtani, a bástyákat lerombolni, az önérdékeket a közérdek érvényesítésére csoportosítani. Nem tettek eleget gazdasági egyesületeink ennek a célnak elérésére. Szomorúan mutatják ezt a fönti számok. Hetven-ezer a tíz millióból olyan eltörpülőn kevés érdekelt, a kiknek csekély száma egyenesen megfosztja gazdasági érdekképviseleteinket annak a lehetőségétől, hogy az egész magyar mezőgazdaság nevében beszéljenek és érdekében cselekedjenek. És ha az évek hosszú, hosszú során át tetteikkel nem bírták maguknak megszerezni a gazdák bizalmát és részvételét, lehet-e reményük arra, hogy most néhány rövid hónap alatt meg fogják nyerni eszméik részére a gazdák millióit? Nem látom azt a veszélyt, hogy az agrár-programm megvalósulása esetén csakugyan valami »Überparlament« keletkezne; csak azt a veszélyt látom, hogy a gazdasági érdekképviseletek aránylag csekély számú tagjaikkal nem képesek sem a kormányt, sem a parlamentet a mezőgazdák minden igaz érdekéről informálni. És a felsőbb gazda-parlament létesülhetése nem lehetne a gazdákra nézve annyira hasznos, mint a milyen káros az, hogy a mostani gazda-parlamentek, a gazdasági egyesületek tanács-

kozásai nem elég becsesek, határozatai nem elég súlyosak, kérései nem elég indokoltak abból az ósokból kifolyólag, hogy ott a gazdaosztálynak csak egy kicsiny töredéke nyilváníthatja véleményét. Áll ez általában. Tisztelet a kevés számú kivételeknek.

Az agrárprogram és a gönci levél minden oldalról kellően meg lettek vitatva. Mi csak az alkalmat ragadtuk meg bennük, hogy az amannál régebbi keletű és azt még fontosságban is fölülmuló társadalmi szervezkedés kérdésének megoldására irányítsuk a figyelmet, nyerjük meg az erőt. Egy olyan parlament, melyben a mezőgazdaság a kellő védelemben részesül, hozhatja a legkitünőbb törvényes intézkedéseket, követheti a legjobb gazdasági politikát, de ha ezekkel akarjuk a mezőgazdaságot megtermékenyíteni, előbb föl kell szántani a társadalom töretlen tarlóját. A parlamenti agrárpárt eszméjét a németektől vették át. De amint ott megelőzte ezt az alakulást a legteljesebb társadalmi szervezkedés, úgy nálunk is előbb a fejlődésnek ezután a felsőbb foka után kellene törekedni.

Éber Ernő.

Kölcsönös állatbiztosítás.

I.

A gazdatársadalom szervezetlenségének s különösen a kisgazda-osztály elhagyatott- és elmaradottságának egyik bizonyítéka az is, hogy az állatbiztosítás ügye nálunk nem halad. Különös és elszomorító jelenség az, hogy ez az osztály, melynek kezében a hazai föld van, mely e szerint nemcsak számbeli nagyságánál, hanem vagyoni állapotánál és produktív képességénél fogva a nemzet zömét és őseréjét alkotja, — jórészt csak panaszkodik, türelmetlenkedik, de a saját megerősödésére és helyzetére javítására szolgáló alkotásokat nem törekszik felkarolni és meghonosítani.

Ez szomorú valóság, melynek okait kutatva, első sorban is magunknak kell vezekelnünk és bevallanunk, hogy bizony mi a mi népünket hosszú időn át nagyon magára hagytuk.

A birtokos osztály itt-ott hozzálátott ugyan a szervezkedéshez és meg találta a maga érdekképviseletét részint a vármegyei, részint az országos jellegű gazdasági egyesületekben, de kellően tömörülni és egészszé szervezkedni ez sem tudott. A nép, az istenadta nép azonban századokon át úgy nevelődött nálunk, mint a rétek vadvirága, kitéve hőségnek, aszálynak, viharoknak és pusztulásnak; a maga őseréjére és ősi szokásaira támaszkodva küzdött lételért s ez a küzdelem mind maig egyéni, mindegyik a maga küszöbét és barázdáját tekintve küzdelme végső pontjának s ez a szállóige: „egy az egészért, az egész egyért“ teljesen ismeretlen fogalom közöttük.

Azok a nagy átalakulások, melyeken a múlt század második felében nálunk a községi élet minden vonatkozásában keresztül ment, a gazdasági élet sok részére nem terjedhettek ki, főleg pedig azokra nem, melyek-

nek alapul az egyének és családok egyesítése szolgált volna. Így, dacára annak, hogy az egyes községek, mint önálló egységek arra lettek utalva, hogy közös családot képezzenek és a boldogulás, a vagyonosodás eszközeit közös erővel felkarolják, jó ideig hire is alig volt hazánkban a községi hitel-, fogyasztó-, értékesítő, vagy biztosító szövetkezeteknek.

Az állatbiztosításnak különben egyéb akadályai is voltak nálunk; első sorban mindjárt az állategészségügyi szolgálat rendezetlensége, melynek egységes alapon való rendezése nélkül a legbensőbb községi élet mellett sem lehetett volna azt megcsinálni. Most ez a főbenjáró akadály megszűnt, e mellett a viszonyok is gyökeresen átváltoztak és egyes helyeken már tisztulnak a fogalmak a községi szervezet körében azon feladatok iránt, melyeknek teljesítése közsükséget képez. Itt van tehát az ideje, hogy ezt a kérdést elővegyük és módzatait megbeszélés tárgyává tegyük.

A külföldön, főleg pedig Bajor- és Németországban az állatbiztosítás ügye 50—80 éves tapasztalatokon és kipróbált rendszereken nyugszik, melyekből mi is sok tanulságot vonhatunk le, mindenekelőtt pedig azt, hogy ott, a hol a rendszert összhangba hozták a közviszonyokkal és a hol az ügy vezetése alkalmas egyének kezébe került, ott az intézmények rendkívül nagy szolgálatokat tettek a kisgazdáknak és e mellett hatalmas alaptőkét gyűjtöttek össze, melylyel a megpróbáltatások éveit még aránytalanul rossz állategészségügyi viszonyok mellett is baj nélkül túlélhetik.

Ez a tény azt bizonyítja, hogy a kölcsönös állatbiztosítás viszonylagos terheit a kisgazdák jól elbirják, sőt megfelelő szervezkedés mellett még a tőkegyűjtés is lehetővé válik ezen a címen a nélkül, hogy az egyesek a szükségesnél jobban megterheltessenek és anélkül, hogy a felmerülő károsodások méltányos megtérülése fennakadna.

Semmi kétségünk sem lehet a felől, hogy a kölcsönös állatbiztosítást ma már nálunk is épen olyan sikeresen lehet rendezni, mint az említett országokban. Ezzel azonban nem akarjuk azt mondani, hogy ugyanazon módzatok mellett, mert a mi viszonyaink sok tekintetben eltérnek még a külföldiektől. A kiindulási pontnak pedig megfelelőnek kell lenni, vagyis a biztosítás feltételeinek összhangban kell lenni a közviszonyokkal, miután a siker ettől függ és a viselendő teher aránylagos és igazságos megoszlása is ezen alapszik.

Nálunk 1898-ban alakult meg a „Magyar Kölcsönös Állatbiztosító-Társaság mint Szövetkezet“. Nem mondhatjuk szerencsésnek ezt az alakulást, mert első alapszabálya és az ebbe foglalt biztosítási feltételek nemhogy összhangban lettek volna hazánk gazdasági állapotával és gazdáink igazi érdekeivel, hanem ezekkel merőben ellentétben állottak. Az egész szervezetben tulságosan sok volt az idegenszerű és a speculatív szellem, mely a kölcsönösség elveivel nem egyezik meg. A tervezők és alapítók a külföldi viszonyokat tanulmányozták és erre építettek a nélkül, hogy a hazai állapotokat ismerték volna.

Szerencsére hamarosan belátták tévedésüket és az igazgatóság, felügyelő-bizottság stb. olyan tagokkal egészítette ki magát, kiknek a hazai állapotokról helyes nézeteik voltak. Ilyen módon aztán nagy változáson ment át az egész szervezet; megváltoztatták az

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olesón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztési kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Áruraktárai (a pályaudvar mellett) olesón kezelik a betárolt, árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

alapszabályokat és a biztosítási feltételeket is, még pedig úgy, hogy ma már nagyobb megterhelés nélkül biztosíthatna náluk minden gazda. Szervezésük és egész berendezésük olyan, hogy a magukra vállalandó kockázatot megbirják, tehát a biztosítottakkal szemben teljes garanciát nyújtanak. Ennek a rendezettségnak bizonyítékát látjuk mi abban is, hogy a m. kir. földművelésügyi minister az állami közvetítés mellett kiosztott összes tenyész-bikákat biztosította a szövethozatnál. Másrészt újmutatásul is kellene ennek szolgálni arra nézve, hogy a gazdaközönség a megérdemelt figyelembe részesítette ezt az intézményt, mely végelemzésében a magyar gazdaközönség érdekeinek szolgálatában áll.

Nincsen biztos tudomásunk arról, hogy milyen mérvben karolja fel gazdaközönségünk ma ezt az intézményt, de a jelekből ítélve úgy látjuk, hogy igen lassan olvad fel a bizalmatlanság jege, mely az első hibás lépés, az elhibázott alakulás nyomában keletkezett. Ez már így van a közélet minden terén, a rossz kezdetnek rossz a folyománya is és meg kell érte lakolni valakinek.

Hogy tehát hazánkban az állatbiztosítás ügyének ez az országos jellegű intézmény sem tudott még eddig nagyobb lendületet adni, annak első sorban azok az okai, a kik a kezdet kezdetén idegen minták után indulva, a hazai viszonyokat nem ismerve, az eszmét diszkreditálták.

A másik oka az, hogy a mi viszonyainkhoz mérten még mindig magasak a felvételi és biztosítási díjak, noha elismerjük, hogy ezeket mai szervezése mellett a szövethozat lejjebb nem szállíthatja. Ámde a szervezet nem csak lehet, de kell is változtatni, még pedig most már abban az irányban, hogy tömeges biztosítás esetén minimális tételek alapítottassanak meg. Szépen fejtegeti és helyespon ismerteti ezt a törekvést a szövethozatnak *Szeniczey* Ödön, de még sem elég világosan ahhoz, hogy a falusi kisgazdák is megértsék. Pedig erre volna szükség és arra, hogy az állatorvosi tudomány újabb tételei is segítségül véteessenek a veszteségek csökkentése végett. Hogy többet ne is említsünk, a lépfene elleni védőoltás segítségével tetemesen lehetne csökkenteni a kockázatot, ami aztán a díjak leszállítását vonhatná maga után.

Sok apró részlete van még ennek a kérdésnek, melyeket figyelmeire kell méltatni a szövethozatnak, ha céljához hűen a magyar gazdaközönségnek javára óhajt lenni. De vannak nagyobb kérdések is. Így például agilis egyénekre volna szükség, akik községből községbe járva az eszmét terjeszték és annak hivatást szerezzenek; mindenkelőtt pedig a téli gazdasági felolvasások keretébe kell bele vinni ezt a kérdést. Népszerűen irt füzetecskéket kellene, melyek az előadásokon alapul szolgálnának és szétosztatnának a nép között.

Sietni kell ezzel, mert a tévovázás ilyen kérdéseknél mindig megboszulja magát. J.

(Folytatjuk.)

A mélyművelés lehetősége.

Nem igen régen múlt, hogy Erdélyben még faekével művelték nagy általánosságban a földet, több vidéken a kisgazda még most is ezen ósdi eszközt használja. Az a reneteg burján, mely még az erdélyi mezőt disziti,

nagy részben a faeke kegyeletes működésének köszöni hatalmaskodását, és csakis az ily művelés mellett található ez ideig és az erdélyi buzában 20—24 féle gyom-mag, melyek közül egyik-másik mérges hatású és megbetegedést is okozott. Kimutatta ezt a kolozsmonostori magvizsgáló állomás szám és név szerint.

Jöttek jobb idők. A faekét felváltotta sok helyen a vas-éke, kezdetleges formájával a mostanáig legtökéletesebb Sackrendszerü ekéig.

Nagy haladással járt e felváltás a gazdasági téren; a szemtermelés biztosabb alapra fektetett, de mellette megadatott a lóherések és gumós növények termeléséhez szükséges feltétel a talajnak.

A vas-éke használatával járt az alaposabb, mélyebb talajművelés, a szemtermelés jövedelmezőbb lett és mindig több és több területet foglalt el.

Hanyaglottak a gabonáarak, a jövedelem csökkent. Ezt pótlandó, erőltetett szemtermeléshez fogtak a gazdák, minek a talaj egyoldalú kihatása, de egyúttal újabb elgyomosodása is lett a következménye.

A jelenlegi eredmény pedig az, hogy az erdélyi kitűnő televénydus feltalaj kihatásával, most már alig ad 6—7 mm szemtermést általában holdanként és minthogy ez is csak 2 k.—2 k. 60 fillérrel a budapesti áron, alul értékesíthető, a szemtermelés nem jár haszonnal.

Ennek ellensúlyozására két eszköz van. Első sorban hogy pótoljuk a talajból elvont növényi tápanyagot és fokozzuk ez által a terület egységen a jövedelmet több és jobb minőségű gabonatermelésével, és másodsorban termeljünk olyan terményeket, melyek ára nincs a tözsdemanővereknek alávetve, vagy függetlenül a budapesti piactól értékesíthetők és melyek — noha nagyobb termelési költségeket igényelnek, — nagy jövedelmet is adnak és hozzá a növénytermelésbe kellően beillesztve talajunk egyoldalú kimerítését is készíthetjük.

A Szamos-völgy talaja mindkét módozat iránt föltötte hálás. A földből kivont növényi tápanyag pótlására szolgál a kellő trágyázás úgy szerves trágyával, mint szervetlen, azaz műtrágyával — az alaposabb, jobb talajművelés és az olyan növények termelése, melyek a talajból szemet képző tápanyagot nem, vagy csak kis mennyiségben fogyasztanak, mint a mennyit a föld elmálás útján természetes módon felhalmoz, vagy még inkább az olyanoké, melyek azon tulajdonságuknál fogva, hogy a légenyt a levegőből fölveszik, azt gyökereik útján a talajba juttatják, ezt gazdagítják.

A szerves trágyával való pótlás dolgában rosszul állanak gazdaságaink; a helyett, hogy a szántóföldnek 20—25%-át tudnánk szerves trágyával betrágyázni, sok helyen alig 5%-a a szántónak részesebb ebben. Egyelőre a nem megfelelő épületviszonyok, a hidalással ellátott istállók rossz szerkezete és hiányos trágyakezelés miatt ebben alig várhatunk javulást, legalább addig nem, míg a pótlás imminens fontosságát termelésünkre be nem látva, az ósdi építkezési szokásokkal nem szaktunk, míg a legtöbb gazdaságban meglévő állatállomány számára megfelelő elegendő istállót nem rendszeresítünk és a trágyában a növényzetre fontos két alkatrészt meg nem őrjük, azokat kellő időben, végleges elenyésztés előtt talajunknak vissza nem adjuk.

Ehhez pénz, sok pénz kell és ez hiányzik a legtöbb gazdaságnak.

Könnyebben, mert kevesebb költséggel pótolható a tápanyag a jobb, alaposabb talajművelés által és bizonyára, ki a termékek fokozását a Sack rendszerű vas-éke használatba vételekor és utána figyelemmel kísérte és azt nem csupán talán a kedvező időjárásnak tudta be, a pótlásnak e módozatát nem fogja kicsinyelni.

Völgyünk talaja sok helyen 1—2 méter mélységig majdnem egyenlő televénydus, nagyobb-kisebb mértékben homokkal vegyített elmálásra alkalmas agyag- vagy vályogtalaj, melyből alig 6 hüvely mély réteget használunk eddig. Száz és ezer évek óta folytatódólagosan működő természeti erők okozta elmálás és kimosás produktumainak lerakódásában felhalmozott gazdagsággal rendelkezünk a Szamos mentén, de a lankásabb oldalak mély, fekete agyag- vagy vályog-talajában is kincset birunk. Ős földünkben őse erő alszik, melyet felszínre hozni és kihasználni kell, ez hálás feladat és vállalkozás, gadaságaink fellendülését jelentené!

A mindennapi gyakorlat azonban mutatja, hogy a gazdaságok rendelkezésére álló eszköz és állati erő az alsóbb talajrétegek tápláló erejének felhozásához elégtelenek, vagy az arra való alkalmazásuk tuldrága, tehát más eszközt és erőt kell erre keresni, Ezt az eszközt megtaláljuk a *gözekekben*.

Első pillanatra talán nevetségesnek tűnik ily költséges recipének az ajánlása, tudva, hogy egy gőzke garnitúra ára felér sok 300—400 holdas gazdaság értékével és azt itt nagyon kevesen szerezhették meg gazdaságuk részére, de pedig még sem nevetséges, mert a mit nem alkalmazhat bármi oknál fogva egyikünk-másikunk egyenként, azt alkalmazhatjuk gazdaságainkban a *társulás* útján, ki ki saját ereje, tehetsége és szükséglete arányában.

Segítsünk egymásnak és az isten is megsegít, azaz szövethozatunk talajunknak gőzkeivel való megművelése céljából.

Szövethozattal találkozunk most már lépten-nyomon — majdnem minden nagyobb községben; a gazdaság terén is vannak állattenyésztési-, tej-, vaj szövethozatok, terményértékesítési-, kiviteli szövethozatok, és mindenütt áldásos a működésük.

Az országnak több vidékén a kisbirtokosság szövethozat útján gőzcséplő- és egyéb gazdasági gépekkel rendelkezik, szövethozattal növeli hitelét, de jövedelmét is, előmozdítja gazdasági és saját anyagi jólétét. Ha a dunántúli és néhány alföldi megye kisgazdái szövethozathoz nagyobb gazdasági gépek használatára, úgy azt például, a szamosvölgyi nagyobb birtokosok is megtehetik a gőzszántásra. Ennél a művelésnél a kisbirtokos nem jöhet kérdésbe.

Háromféleképpen lehetne társulás útján a gőzke szántást nálunk a Szamos völgyében alkalmazni.

1. A szövethozat megalakul és *tulajdon* ekével eszközül első sorban tagjainak, azután esetleg nem tagoknak bérszántást.

2. A szövethozat csak oly tagokból alakul, kik magukat egy gőzke kedvezményes átengedésének céljából valamelyik cukorgyár iránt egy megfelelő területű cukorrépa termelésére kötelezik.

3. A szövethozat csakis a gőzkeszántást

A. M. KIR. POSTA ÉS TÁVIRDA SZÁLLÍTÓJA.

TELEFON SZ. 412.

Bernáth Ede Sándor

Kerékpár, Varrógép Raktár és Mechanikai műhelye

Kolozsvár.

Az összes világhírű bel- és külföldi kerékpárok és varrógépek, azok felszerelése és egyes részeinek állandó nagy raktára és javító műhelye.

Áruimért 5 évig felelek. (529.)

Nagy raktár szőnyeg-, paplan-, pokróc- és matrácokban! — Valódi Linoleum- és cocos szőnyeg.

SÁRGA KRISTÓF

(530.)

Alapítatott: 1873.

fehérnemű és vászonraktára,

Alapítatott: 1873.

Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca (Belközép) 3. szám.

Dus választék minden kivitelű divatos férfi- és női ingek-, alsó-nadrágok, gallérok-, kézelők-, nyakkendők- és harisnyákban. Valódi francia fehér- és színes lenbatszt zsebkendők.

Különlegességek: színes á-jour

kávés-teríték- és asztalteríték-, goblin ág- és asztalteríték-, csipke-, gyapju- és chenil-függönyök-, pamlag-szőnyegekből.

Újjonszülötték részére garnitúrák, paplanok, matrácok- és koosli-takarók.

Nagy választék butorszövetek és szőnyegekből. Elvállal kiházasítási vagy magán szükségére kívánt mindenféle fehérneműek pontos elkészítését, kitűnő szabás és jó összeállításra igény nagyobb figyelem fordítatik.

Valódi kémárkl lendmaszt asztalnemű 25% gyári áron alól kapható.

(531.)

Bagosy és Társa építőmester

építési irodája

Kolozsvárt, Jókai-u. 7.

szám alatt.

Elvállalnak minden e szakmába vágó munkálatok, valamint tervezetek, költségvetések és becslések elkészítését.

eleve alkalmazni akarókból alakul és tagjai részére a kellő szántóterület biztosítása mellett gőzeiket bérel egy vállalkozótól, vagy gyárostól.

Az első módozat tetemes előzetes befektetéssel járna, azonkívül állandó kezelő személyzetet, javításokra, pótlásokra folytonos kiadásokat, hozzá még a garnitura részére téli helyiséget, nemkülönben egy állandó végrehajtó bizottságot igényelne. Tehát sok pénzt, nagy apparátust.

A második módozat ellen talán csak a cukorgyárhoz való lekötött viszony volna és azon használati korlátozás, mely ép a szerződéses viszonyból kifolyólag csakis cukorrépát termelő gazdaságoknak engedné meg a gőzszántást. Oly vidékeken azonban, hol a helyi és talajviszonyok, továbbá a gazdák értelmessége, a cukorrépa termelését általánossá tehetnék, ez a módozat lenne a legajánlatosabb és a gyár legnagyobb készséggel segédkezne benne, mert az olcsóbb bérszántás mellett is a répa nagyobb cukortartalmából, továbbá az üzemidő teljes hihasználásából elegendő hasznot huzna.

Maradna — mint majdnem minden körülmények között alkalmazható — a harmadik módozat, azaz gőzeke bérelése, a melynél azt a szövetkezeti tagok tekintet nélkül a kultur növényre szabadon használhatják, és amire egy bizonyos szántandó terület lekötése mellett gőzeke tulajdonosok, vagy gyárok most már szívesen vállalkoznak.

Egy nagyobb gőzeke megszánt naponta, a szántás mélysége és talajminősége szerint 15—20 kat. holdat, esetleg többet is. Negyven, ötven napi szántásra már bérelhető gőzeke.

Gruner Károly.

(Vége következik.)

Távolabb vidékekről szállított oltóágak helyes kezelése.

Ma, midőn a sűrű vasúti hálózat következtében a posta elég gyorsan közlekedik: az oltóágak szállítása a legtávolabbi vidékekről is lehetségessé vált.

Ennek ellenére azonban mégis megtörténik, hogy a szállítás néha napokat vett igénybe; így tehát szükséges, hogy bizonyos elővigyázati rendszabályokat kövessünk az ágak csomagolásánál és kezelésénél, nehogy azok megromoljanak.

Első sorban is kell, hogy olyan oltóágakat rendeljünk meg, melyek elég vastagok. Ha nem kaphatnánk elég vastag egy éves ágat: rendeljünk 2—3 éveseket.

Mindenesetre legjobb, ha oly kora tavasszal hozatjuk az oltóágat, a midőn az még nincs lével megtelve.

Az ágak becsomagolására nézve — ha azok nem nagyon messzire szállíttatnak — elég, ha nyirkos agyaggolyókba dugjuk őket s szalmába tekerjük. Ha azonban az oltóágaknak hosszabb utat kell megtenniük: legalkalmasabb azokat nedves mohába csomagolni s ládába tenni, vagy viaszkos vászonba bugyolálni; mert ezáltal a moha sok ideig megtartja nyirkosságát.

Ezt a módszert éppen száz év előtt alkalmazták először Brüsszelben, „van Mons” belga kertész iskolájában s azóta sem találtak fel jobbat. Ha azonban mindennek ellenére, az ágak valahol késnek s hervadtan

érkeznek meg: legcélszerűbb minden egyes ágat külön-külön, fekete, nemrég trágyázott földbe dugni s egy-egy tenyérnyi földdel még be is földni. A jól trágyázott fekete föld még sokkal alkalmasabb, mint a homok; csak arra kell ügyelnünk, hogy mielőtt az ágakat bele dugjuk: azoknak végét újra levágjuk s a rothadt részeket gondosan eltávolítsuk, nehogy a rothadás tovább terjedjen. Nem tesz semmit, ha e mellett az ágat több részre el is kell vágnunk. Le kell szedni azonkívül az ágakra akasztott cédulákat avagy számokat is; mert azoknak zsinegje, ha a nyirkos földbe jut, úgy meghúzódik és bevágja az ágat, mely a vágás helyén megrothad, vagy pedig ha sodronyra van akasztva a táblácska, úgy a sodrony megrozsdásodik, a mi szintén ártalmára van az ágnak.

Ha az oltóágat a földből kiássuk, de ismét vissza tesszük, mert még nem frissült meg: sohasem szabad azt ugyanazon lyukba tenni, hanem másikkba, a hol új, kövér, tápdús földet kap.

Nemely ág már négy-öt nap múlva fel-frissül; de vannak olyanok is, a melyek 90—35 nap múlva térnek csak újból vissza az életre. Azért, ha azt látjuk, hogy egy-egy ág 10—14 nap múlva sem frissült fel: még korántsem szabad eldobnunk.

Ha a megérkezett oltóágakat nem akarjuk, vagy nem lehet azonnal, megérkezésük után felhasználni, akkor rögtön hűvös, árnyékos helyre, a földbe kell azokat duggatni és pedig az ágak egy harmadának megfelelő mélységre.

Ha éppen télen várunk oltóágakat, akkor leendő helyüket már jó eleve, lótrágyával kell letakarnunk, hogy a föld ott meg ne fagyjon s a galyakat, megérkezésük után, azonnal bele lehessen duggatni.

Nagy hidegben, ha nincs hó, úgy szalmával és trágyával kell az ily telepet beföldni; de ha az idő enged, azonnal le kell róla a takarót hányni, nehogy a gallyak megfúladjanak, vagy az egerek ott tanyát üssenek.

A pincében való eltartás is szokásos; de ez sokkalta több utánjárást igényel, mert ha a pince csak egy kissé tulnyirkos, úgy vagy megromlanak az ágak, vagy idő előtt kihajtanak.

Mohában és viaszkosvászonban eltartani az ágakat, a szabad kertben nagyon alkalmas; csak ügyelnünk kell arra, hogy száraz, tikkasztó szeleknél a moha nagyon ki ne száradjon; de az eső se essék rá, mert akkor meg a tulságos nedvesség hatása alatt könnyen megrothadnak az ágak.

Még valamire kell vigyázni! Midőn a gazda a földbe dugott ágak valamelyikét ki akarja venni s történetesen mást húz ki: a visszadugásnál ügyeljen, hogy az ág kotyogósan ne álljon a földben; mert különben biztosan elszárad.

A tapasztalás azt mutatja, hogy távolról érkezett vagy sokáig eltartott ágaknál legalkalmasabb a héj alá való, vagy pedig a hasított oltás; mert a szemzés ritkán fogamzik meg és pedig nem csak az alma- és körtefánál, hanem a cseresznyénél is.

A gazda, a ki tapasztalásból tudja, hogy mily bosszuságot okoz, ha a messze vidékről hozott oltóág meg nem fogamzik: szívelje meg tanácsaimat és mindenkor boldogulni fog oltóágaival.

Krenedits Ödön.

A ribizke (veres szőlő) atkája. (Phytoptus ribis.)

A bogarászok és gyümölcsstermelők minden figyelme dacára, melyet ezen atkára fordítottak, meglehetősen el van terjedve s eddigelé semmi biztos hatású pusztító szerét nem tudták felföldözni. A betegséget kétségen kívül a faiskolákból kikerülő beteg tökkel terjesztik legjobban. A betegség és okozója ma már minden müveit gyümölcsstermelő előtt ismeretes, jóllehet nem is oly régen még az atkától eltorzított fiatal hajtásokat stb nagyon egészségeseknek tartották s azt vélték, hogy a „kövér növésső” van az eltorzulás.

Skótszágban legelőször 1850-ben méltatták figyelemre. A fekete ribizskét különösen szereti.

Ez a kis teremtmény, melynek turásai okozzák, hogy a rügy megdagad az atkák között, a növényi atkák (Phytoptidae) közé tartozik. Hasonlóan nem szívesen látott vendégei a gyümölcsstermelőknek a Ph. pyri, Th. Taxi, Ph. Betulae és a Ph. Avellanese, mely eléggé el van terjedve. De mindnyája között legveszedelmesebb a Ph. ribis.

A ribizske-atka oly apró, hogy szabad szemmel csak ha nagy tömegben van együtt látható s akkor fehéres pornak látszik. A kifejlett alak a többi atka-félettől lábai számára nézve különbözik, csak 2 pár lába, 4 pár helyett, a test mellső végén 5 izűek, 8 görbe karomban végződnek. A typicus atkalábok másik 2 párja 4 kis szemölcs által (mindenk láb tövében egy) van képviselve s mindenik szemölcs egy-egy hosszú sörtét visel.

A szájrészek rágók és szívók. A teste hosszú, vékony, hengeres, 60—70 gyűrűből áll. A test hátsó végén van egy tapadó (szívó) láb, mely képesíti az atkát többi lábai igénybevételével az araszoló hernyók módjára mászkálni.

Számos söрте van a testen szétszórtan, melyek a Phytoptidák fajainak megkülönböztetésére igen jól felhasználhatók.

Az atkák petétrakók. A pete az ivarérett állat testéhez viszonyítva, aránylag nagyok. A rügy-gubacsokban a peték között számos ide-oda mászkáló atkát is lehet találni. A peték vastag burokkal vannak védve fagy stb. ellen.

Peté rakó egyének a nyár egész folyamán található. Az inficiált rügyek, amint fejlődésnek indulnak, azonnal el kezdenek duzzadni s elformátlanodni. Nem felel meg a valóságnak, hogy kiválóan a csücsrügyeket támadja meg, mert az oldalrügyek épp oly gyakran, sőt talán még többször vannak inficiálva. Hogy történik az inficiálás? A megfigyeltem ribizke-bokrok, inficiált rügyei március végén indultak fejlődésnek és október 3-ig az újonnan képződött rügyek legnagyobb része meg volt duzzadva. Mi történik tehát az atkákkal áprilistól októberig? Egyetlen alvó rügyet sem hagytam a növényeken, hogy ne legyen menedékhelye az atkáknak. A kihajtott rügyekben egyetlen atkát sem találtam, valamint egész nyáron át egy sem mutatkozott a növényeken. Es mégis, októberben már benn voltak az új rügyekben, sőt a peterakást is megkezdették.

Ha igaz az, hogy az atkák a földről másznak fel a ribizske-bokrokra s rügyről-rügyre mennek át, a veszély igen nagy. Rendkívül nagy termékenységük mindenesetre arra

A Zalahtnai kénkovand

ipar részvénytársaság

Brassói kénsav- és műtrágya-gyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű műtrágyáit

a t. c. gazdaközönség figyelmébe. — 100 q.-án alóli megrendelést legcélszerűbb az „Erd. Gazd. Egylet” raktárához intézni. —

Árjajlatokkal készséggel szolgál a KÖZPONTI IRODA BUDAPEST, IV. ker., Bécsi-utca 5. szm.

(502.)

mutat, hogy igen sok vész el belőlük. Én magam sohasem találtam az ágakon maszkaló atkákat, de nem valószínű még sem, hogy más módon jutnának a rügyekbe. A behatolás akkor történik, mikor a rügyek még nagyon fiatalok.

A ribizke-atka gubacsában gyakran találhatók a Tyroglyphus és más nemekbe tartozó atkákat, melyek úgy látszik a Phytostust magát és petéit is megeszik.

Más természetes ellensége a kék cinke (Parus coeruleus). De nagyon kétes értékű a segítségével, mert kétségtelen, hogy lábain egyik bokorról a másikra áthordja őket. Az atkák terjesztői még a különböző bogarak és a szél is. Fő terjesztői azonban a falkolábokból kikerülő beteg, inficiált csémeték.

Megkísérlették a párisi zölddel perme- tezni a fejlődésben levő rügyeket, de nem sok sikerrel. Pedig nagyon kívánatos volna a beteg fákcsák elégetésén kívül valamelyes jobb ellenszert fedezni fel. (E. J. Zewis. Agricultu- ral Gazette.)
Dr. B. S.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ **Termeljünk seprőcirokokot.** Seprőciro- kot hazánkban különösen a kisebb gazdák már régóta termesztnek, de csak dohányföldek és tengeri táblák szélén. Már pedig a cirok oly nagy jövedelmet ígérő növény, hogy ennek nagyban termesztése feleltetné kívánatos. A seprőcirokokat a virág bûga ágai, szakála miatt termelik, mely főleg seprőkészítésre használják fel. Mint melléktermény marad a magja, mely megdarálva a takarmányárpával körülbelül egyenértékű takarmány. Éghajlat tekintetében cirok a meglehetősen igényes. Hűvös, nyirkos időt nem szereti. Tenyészideje hosszú, tehát az Alföld klímája igen kedvező. Talaj tekintetében nem válogató. Agyagó épp úgy megerem, mint a vályogon, vagy a jó erőben levő homokon. Ha vetésforgóban termeljék a cirokot, úgy legjobb helye van kapás után, különben vethetjük bármily növény után is e tekintetben nem válogató, csak arra törekedjünk, hogy miután a cirok erősen kiszáradt, utána gabonát semmiesetre se vessünk. Eddigi tapasztalat szerint állít- hatjuk, hogy a seprőcirok friss trágyás földben nem jól terem. Megné ugyan az ilyen földbe igen nagyra, termést is ad bőven, de a termés minősége nem lesz megfelelő. A szakál nagyon durva és így feldolgozásra alig alkalmas. Jó eredményt adnak azonban a mesterséges trágyafélék. Legjobban bevált eddig a foszforsav, mely növeli a termést és a minőségre is kedvezően hat, ellenben a nitrogéntrágyákak a minőségre és az érésre nincs kedvező hatással, a miért az utóbbiak csakis foszforsav trágyával egyetemben alkalmazandók. A talaj előkészítés egyszerű, épügy kell a földet megmunkálni, mint a tengeri alá. Az azonban figyelemreméltó dolog, hogy a nyers talajt jól túri, tehát mélyítő száritás után sikerrel lehet cirokot vetni. A sortávolság sokféle. Eddig legjobb sikerrel alkalmaztatott a sorban 64 cm. és a sorok közt 25 cm.-nyi távolság. Egy kat. holdra szükségés 8—10 kg. mag. Az ápolása épp olyan mint a tengerié s az aratása után se körülményesebb. Ugy október végén a cirokmagvak megbarnulnak, a szakál színe megsárgul és akkor vágható. A cirokot közel a föld színéhez vág- ják le oly módon, mint a tengeri szárt; e munka vegezhető jó éles kézi kapával, tengeri vagy nádvágó késsel. A levágot cirokot kös- sük kévőbe és hordassuk le a szérus kertbe, hogy meg ne ázzék, leghelyesebben felszer alá. Jó kiszáradás után már kaszalozható. A mi a cirok értékesítését illeti, szolgáljon tájékozta- tásul az alábbi számítás. Egy kat. holdon normálisan terem 540 kg. szakál és 2400 liter

mag. A szakál métermázsája 15—16 frt, a mag mint takarmány literenként 25—3 kr. értéket képvisel, a lementszett szárat a leve- lektől megtisztítva, külföldi avagy a kassai gyárosoknak wagononként eladhatjuk 160—200 frtért. Ezzel szemben áll a következő ki- adás: Szántás, vetés 650 frt, mivelés 750 frt, aratás 5 frt, tisztítás, száritás 15 frt, összesen 34 frt. A mint a költségvetésből kitűnik, a ciroktermelés szépen jövedelmez, a termelésé- vel nagyon is érdemes foglalkozni.

+ **A koppasztósömör gyógyítása.** A koppasztósömör a szarvasmarhánál nagyon alkalmatlan betegség, mely elcsuflítja, leront- hatja az állatot. Biztos hatású gyógyszerét nem ismerjük és sajátságos, hogy néha egyszerű gyógykezelésre is elmúlik, máskor a legváló- gatottabb gyógyszereknek is ellentáll. Ez az utóbbi eset a gyakrabban előforduló és ilyen- kor a legtapasztaltabb állatorvos is elveszti türelmét a hosszú, eredménytelen kísérletek miatt. Érdekes mindazert ismerni és próbára méltó az az eljárás, melyet Baranszky a „Ber- liner Thierärztl. Wochenschrift“-ban ír le, már azért is, mivel egyszerű, házilag is előállítható gyógyszerrel van szó. „Valahányszor a rende- sen használni szokott gyógyszereket alkalmaz- tam a koppasztósömör — Herpestonsurans — ellen, írja Baranszky, semmiféle különös ered- ményt nem észleltem és a betegség nagyon sokáig tartott. Végre kísérletet tettem a nyers- salétromsával és azóta a koppasztósömört nagyon jelentéktelen betegségnek tartom. Egy- rész (1 deka) salétromsav, öt rész (5 deka) bármiféle zsiradékkal összedörzsölve oly ke- nőcsöt ad, melylyel naponként egyszer be- kenve a sömörös testrészt: a betegség három- szori bekenés után a legtöbb esetben elmúlik. A leirt kenőcs nem marja fel a bőrt, dacára annak; hogy „füstölőg“ rajta; ettől tehát nem kell megijedni, mert aggodalomra egyáltalán nincs ok.“

+ **Lehet-e csalamádé a búzának az elő- veteménye?** A sikeres gazdálkodásnak egyik előfeltétele az, hogy különböző kultúr- növényeink a lehető legokszzerűbb sorrendben kö- vessék egymást, vagyis hogy minden egyes növény megtalálja igényeinek kielégítését, úgy a talajelőkészítés, mint az elegendő mennyi- ségű tápanyag felvétel lehetősége tekintetében. Ha a búzát, mint kultúr- növényeink egyik leg- ismertebb s legnagyobb jelentőséggel bíró ne- mért e tekintetben vizsgálat alá vennők, úgy azon meggyőződésre jutnánk, hogy nem min- denütt tesznek eleget a most jelzett követel- ménynek s hogy ennek következményeként nem is nyernek olyan termést, mint a minőt nyerni lehetne. Csak egy dolgot akarunk e sorokban fölemlíteni, nevezetesen a búzának a csalamádé utáni elhelyezését. Jó tudjuk mindannyian, hogy a csalamádé nagy mennyi- ségű takarmányt produkál s hogy épen ezért a földet erősen kiszárolja; az is ismeretes, hogy a föld viztartalmát is nagyon igénybe veszi s hogy késő letakarítása miatt csak egy száritást, tehát a búza igényeinek meg nem felelő talajelőkészítést tesz lehetővé; s minde- ezek dacára vetik és vetik a búzát csalamádé után. Önként felmerül tehát a kérdés, vajjon megengedhető ez eljárás oekonomiai szem- pontból, vagy sem? Ha a búza kiélt, gyenge táperjű földbe kerül csalamádé után, s ha a csalamádét későn vetjük el és későn kaszáljuk le, akkor határozottan helytelen ez a beosztás; ha ellenben a csalamádé jó erőben lévő, frissen trágyázott földre kerül, s ha korai le- takarítása a tarló idejekoráni sekély alábuk- tatását s ez által a növény és gyökér ma- radványok gyors elkorhadását teszi lehetővé, akkor nincs okunk kételkedni az iránt, hogy a búzatermésünk sikere kérdéssé váljon. Az eljárásnál ügyelni kell azonban a következőkre: esetleges eső után a föld meghorona- landó s nedvesség konzerválása céljából; a

vetésszántás középnyelven eszközlendő s ugyan- akkor holdanként 150 kg. szuperfoszfát hin- tendő el; a vetés befejeztével pedig a búza- tábla gyűrűs hengerrel lehengerezendő.

Háztartás.

+ **Megbízható szappan recept.** Zsiból- avas vajból, régi zsirgyüledékből stb. 6 kgr. szük, séges szappanfőzéshez. A kifőzést otthon is meg teheti minden gazdasszony. Az eljárás a következő: 2 kiló szappankövet meg kell törni, 16 liter lágy vízben (eső, vagy folyó vízben) megfőzni s aztán 6 liter lúgot lemérni, félre tenni s a zsirgyüledéket beletenni. Aztán 2 1/2 óra hosszáig főzzük folytonos keverés köz- ben s ezen idő alatt a félre tett 6 liter lúgot hozzá töltjük. Próbát, hogy a szappan jól si- került-e a következőleg végzünk. A főtt folya- dékból egy kanálnyit egy tányérra öntünk. Ha a folyadék tiszta átlátszó, akkor a szap- pan jó, ellenkező esetben egy-két marék sót kell bele tenni, hogy tisztuljon. Aztán a masz- sát kimerjük egy e célra szánt edénybe s ki- hülés után felvágjuk. A főző edényben vissza- maradó fekete lúg nagyon jól felhasználható. Egy veder lúgra 2 kgr. koloforintus gyantát véve egy óra hosszáig lassan főzzük, a míg t. i. jó sűrű lesz. Ezt a masszát aztán kiönt- jük formába s a következő az úgynevezett gyanta-szappant feldaraboljuk. Ez nagyon jó durva szövetneműek mosására.

+ **Védekezés a moly ellen.** Épen aktuá- lis az a kérdés, hogyan kell az eltett téli ru- hát és szőnyegetek a moly ellen megvédel- mezni. A szokásos benaftalinozás vagy be- kámforozás nem sokat használ, mert ha a molyokat távol tartják is ezek a szerek, de ha már a molyok tojásai vannak benne az eltett ruhákban, ezek a naftalin és kámfor dacára is kikelnek és az elcsukott téli hol- mikban nagy pusztítást visznek véghez. Ha a holmikot elrakás előtt alaposan kiporolják és kikefélük, a molyok vagy azok hernyói kiesnek belőlük, de a tojásokat nem lehet ily könnyen eltávolítani. A szücsök, kik a téli holmikot megőrzés végett elvállalják, azokat minden 10—14 napban újra kiporolják. Azok a rovar- pusztító szerek, amelyek minden droguériában kaphatók, szintén megölik a molyokat, de leg- nagyobb ellensége a molyoknak a víz. A molyok csak száraz és meleg helyen élnek és az olyan helyiségekben, hol nedves ronggyal szöktak törölgetni, a molyok csakhamar kivésznek. Legjobb tehát, ha a téli holmikot hűvös és nedves helyre rakjuk el, ott bizonyosan nem fog a moly beléjük szállni.

+ **Reineclaude (zöld szilva) cukorban.** Csakis teljesen hibátlan, nem egész érett, fris- sen szedett gyümölcsöt veszünk. A szárat vágjuk le felében, egy vastag túvel szurkáljuk meg egészen magváig és egy nagy edényben sok hideg vízzel tegyük a tűzre. A mint forni kezd és a gyümölcs abban a vízben, de más edényben más napig hagyjuk állni. Azután újra feltesszük ugyan avval a vízzel gyenge tűzre, hogy ne forrjon és addig hagyjuk, míg meg nem puhul; akkor rögtön hideg vízbe teszszük. Az természetes, hogy nem egyetlen minden egyes szem, azért mind egyenként megnézzük, mielőtt hideg vízbe rakjuk. Hogy- ha kihűlt szitára rakjuk, hogy minden víz le- csöpöggjön róla. Most ritka szirupot főzünk, a reinclandeokat néhány percig átfőzzük és óva- tosan lehabozva nagy edénybe rakjuk és pa- pírral lefedjük. Másnap a cukrot szitán át- szűrjük és rövid ideig forni hagyjuk azután lehabozzuk és összetöltjük a gyümölcsessel, ezt az eljárást egy két napon át ismétljük, utol- jára azután a gyümölcsessel együtt főzzük és szitára rakva lecsöpögtetjük. A cukrot tovább hagyjuk feni, addig míg gyöngyözők, akkor a gyümölcsöt visszatesszük és ezzel együtt még egyszer felforraljuk és rögtön edénybe

NAGYOBB ÉRTÉKŰ RÉGISÉGEKET, ÉKSZEREKET, DRÁGAKÖVEKET KÉSZPÉNZÉRT VÁSÁROL LÖFKOVITS ARTHUR ÉKSZERÉSZ DEBRECEN.

Nagy árjegyzékét díjtalánul küldi.

Mestitz Mihály és Fiai

Kolozsvár, Maros-Vásárhely,
Unio-utca 3. és 5. Széchenyi-tér 41.

Elvállalnak tulhalmozott készletük miatt igen szép és teljesen kiszáradt

amerikai tölgyfaparketteket,

ugyszintén azoknak jótállás mellett való le-rakását. Továbbá bármint mű épület-asztalos munkát és teljes butorberendezéseket a leg-olcsóbb árak és jótállás mellett. (473.)

Szilágyi Eleonora

Likőr, Puncs-szesz és Rum-gyára
KOLOZSVÁRT,

Kossuth Lajos-utca (Belmagyar) 32. sz.
Alapított 1832. — Telefon sz. 239.

Legfinomabb saját gyártmányú és importált Rumok, világhírű Puncs-szesz és a legfinomabb likőrök kaphatók a gyár üzlet-helyiségében, valamint minden helybéli és vidéki elsőrangú fűszer és csemege kereskedésben gyári áron. (474.)

Hazai márvány-iparvállalat.

A t. butorkereskedőknek és műasztalosoknak ajánljuk helybéli márványipar vállalatunkat. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, de különösen butorokhoz szükséges márványlapokat, magyar, francia, belga, olasz és szerb márványokból izléses és olcsó kivitelben. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek. — Első Erdélyi Márvány Ipar Vállalat. Főnök Antal utódai Kolozsvárt, Ferencz József-ut 53. szám. (475.)

teszszük. Hogyha néhány nap múlva a gyümölcs nem érjed és a cukornak meg van a helyes sűrűsége, akkor üvegekbe teszszük és rá egy rumba, vagy Ferencpálinkába mártott papírt teszünk és bekötjük és hideg száraz helyen elteszszük.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kis hirdetések című rovatunkra felhívjuk olvasóink figyelmét. Egy koronáért, mely előre beküldendő, mindenki hirdethet s az utalvány számványára a hirdetés szövege is felírható. A hirdetés megrendelés minden számára legkisebb csütörtökön délig a kiadóhivatalhoz juttatandó.

Szemle.

A gabonaár állását és alakulását figyelemmel kíséző nemzetközi mezőgazdasági bizottság hivatalos közlönyében, a „Correspondance du comité de la vente du blé”-ben a nemzetközi gabonapiacról a következőket közli: Az angol piacon az utolsó héten quarterenként (290 liter) 1:25 frankkal, hektoliterenként 0:43, mmászánsként 0:51 frankkal emelkedett a búza ára. Ugy az amerikai, mint az európai termésköltségek följogosítanak arra, hogy ennek az emelkedésnek tartósságában bizzunk. Az amerikai szárazság tett károkat, de a várható termés még mindig elég tekintélyes. A londoni „Statist” 700 millió bushelre = 254.380.000 hl-re és 203.504.000 métermázsára becsüli. Hanem a látható készlet az idén 2.600.000 bushellel kisebb, mint a múlt év ugyanezen szakában. Azonkívül a tengeri termés, ami most nagy mértékben emberi táplálásra is szolgál már, 200 millió quarternél alig lesz nagyobb, míg az 1895—1900 években átlag 242 millió, az 1900. évi 245 millió volt. Az idei termés a múlt évinél tehát mintegy 130 millió hektoliterrel, 105 millió mmászánsával lesz kevesebb. De általánosan hiszik azt is, hogy az „Ama-gamated Association” és az „acéltrust” munkásai közt kitört konfliktus a gabonának vasúti szállítási költségeire emelően fog hatni.

Az orosz és francia termékek csak gyenge közepesek, a német egészen rossz. A „Statist” becslése alapján az európai termelés ez évben körülbelül 401.600.000 mm-ra rug, míg az európai fogyasztás 487.200.000 mm.-t szükségel. Az idei termés tehát körülbelül 85.600.000 mm., míg az utolsó tíz évben a hiány csak 60 millió mm.-volt s a múlt évben sem szorult Európa 67.280.000 mm.-nél nagyobb tengerentúli behozatalra. Csak az 1897. és 1891-iki termékek voltak olyan kicsinyek, mint az idejé. A közgazdaság története pedig arra tanít, hogy az európai termés hiányai nagyobb befolyással vannak az árak alakulására, mint az amerikai termésfölslegek. Ezt tapasztalhattuk 1891-ben is, mikor Európában magas búzaárak voltak, holott az amerikai termés akkori nagysága közel állt a mai termés kilátásaihoz. A párizsi gabonatözsden július 23-án erre a dátumra 21:10 frankot, novemberre pedig 22:50-et ért el a búza. A spekuláció tehát az aratás teljes bevégezése után áremelkedést vár, ez a tény, ami érdemes a följegyzésre.

Igy vélekednek a külföldön a termésről és az árakról. A mi termésünk is gyenge és nálunk meg az árak silányabbak, mint a külföldi árak. A legjobb készáru búza ára Budapesten 8 k. 20 f., a búza áprilisi határidőre 8:30—8:40-et jegyezz, míg a külföldön

Hamburgban szeptemberi búza 10:14 k-t (50 kg.-ja)
Liverpoolban ” 10:08 ” ”
Párisban novemberi ” 9:85 ” ”
Ghicagoan augusztusi ” 8:10 ” jegyez.

A mi buzaáraink tehát mélyen az európai piacok árnyéka ajatt állanak. Ez az óriási kára a mi mezőgazdaságunknak és az egész közgazdaságunknak. Kit terhel érte a felelőség? Magát a gazdaközöniséget-e, — mint újában olyan sokszor hangoztatják — amely az őrleli kedvezmény megszüntetését követelte, vagy pedig a tőzsdei spekuláció-e, amelynek a legtöbb gazda tulajdonítja? Az utóbbit fölösleges most és itt újabb érvekkel bizonyítani, csak az első, a gazdákat terhelő állítás-sal akarunk szembe állani. Azt mondják, az őrleli forgalmi kedvezmény eltörlése óta a budapesti malmok, melyek a román búzát nem használhatják föl, most nem képesek a külföldre lisztet exportálni és azért nem vehetik és nem fizethetik meg a búzát. Ez hypothesis. De az árak alakulások története határozottan mutatja azt, hogy a kivitt liszt mennyiségének emelkedése nem hatott emelkedően a buzaárakra. Erre nézve egy kis statisztikát állítottunk össze, a mely a román vámháború megszüntetése óta veszi a számokat. Ime:

Év	Behozott búza	Kivitt búza	Liszt	Átlagos buzaár
1892	950.710	4.849.931	4.972.973	9.09
1893	1.179.630	4.936.399	5.577.873	7.98
1894	1.451.845	5.122.087	5.962.776	7.05
1895	751.861	6.092.061	6.446.243	6.75
1896	1.015.453	6.667.864	7.189.129	7.30
1897	1.239.388	3.609.373	5.754.329	10.37
1898	2.541.479	2.892.700	4.861.195	12.15
1899	1.675.399	3.694.150	5.661.831	8.16

Mikor a legtöbb lisztet vittünk ki, 1895-ben és 1896-ban, akkor a legalacsonyabb, 6:75.730 volt a búzánk ára; mikor a legkevesebbet vittünk ki, mint 1892-ben, 1898-ban, akkor a legmagosabb 12:15, 9:09 a buzaár. Ebből olvashat, a ki akar. Hiszszük, hogy a malmok spekulálása és vásárlási sztrájkja is hat a búzánk árára, de nem hiszszük, hogy az üzemük normális folyása és exportjuk annyira emelne a magyar búza árát, mint a hogy sokan el szeretnék hitetni. Más oknak kell itt lenni. A második oknak.

— Ifj. Br. Zeyk József.

Nagy veszteség érte az Erdélyi Gazdasági Egyletet Ifj. Br. Zeyk József halálával. Váratlanul, hirtelen ragadta el őt a végtet körükből, hol amugy is oly kevesen vannak az ő hozzá hasonló hivatott, buzgó és közért munkáló férfiak. Augusztus 13-án halt meg s midőn ezuttal az igazi veszteség fájó érzetével búcsuzunk el őtől, feljegyezzük róla, hogy egyetlen érdeklésben igen sokat tett, fáradozott s mindig mint gazdája volt úgy magának, mint a közügyeknek. Áldott legyen emléke!

— Személyi hír. Ő Felsőse a szerb király, Maulner Odön budapesti magkereskedőnek a mezőgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül a Szent-Száva-rend comandeur-keresztjéet adományozta. Gratulálunk!

— A gazdasági munkásközvetítés. Darányi Ignác földmívelési miniszter, hogy a munka- és munkáskereslet nagy aránytalanságait megszüntesse, tavaly szervezte a munkásközvetítő intézményt, mely már a folyó

gazdasági évben is derekas tevékenységet fejtett ki. A hatósági munkásközvetítés szervezése végleg be van fejezve, 4 vármegyét kivéve, a hol a szervezés most folyik. A jelentkező munkások és a munkaadók igényeit a legtöbb esetben már a községi s illetve törvényhatósági közvetítők képesek kiegyenlíteni, a földmívelésügyi miniszteriumban lévő központhoz több vármegyéből összesen csak 8275 munkát kereső lett mint olyan bejelentve, a kik aztán a központ közvetítése révén kaptak munkát. 30 törvényhatóság 47 esetben 3940 munkát keresett. Csupán kubikmunkára 2000 munkást szerződtetett el a központ. Budapest székesfőváros mezőgazdasági munkásnépből 200 kért és kapott munkásközvetítés révén munkát. A dunántúli megyékből csakis azokból kerestek munkát, a hol mukásfelesleg nem volt bejelentve, a mi azt látszik igazolni, hogy a községi munkásközvetítők már ki tudták egyenlíteni a kereset és kínálat közötti különbséget. Hogy maguknak a községi munkásközvetítőknél forgalma is nagy arányokat ölt, mutatja az, hogy a békéscsabai községi munkásközvetítő idegenbe egymaga több mint 2000 munkást szerződtetett el.

— A földmívelésügyi miniszter és a cselédek. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter minden alkalmat megragad, hogy a kis emberek javát előmozdítsa. Most megint talált valamit, a mivel a kis emberek szívet magához hajlítsa. Eddig a kenyerükre volt gondja s a mulatságukra is kiterjedt figyelve, most az ambíciójukat is próbálja serkenteni. Rendeletben hívta fel ugyanis a törvényhatóságokat, hogy a vidék legjobb cselédeit és gazdasági munkásait, a kik viselkedésükkel és szorgalmukkal kiválnak társaik közül, terjeszték fel hozzá kitüntetés és jutalmazás végett. S a ki érdemes cseléd, hűséges gazdasági munkás: a gazdája szeretetén kívül megkapja ezental a főgazda elismerését is. Fejenként 100 korona jutalmat és elismerő oklevelet szánt a miniszter a törvényhatóság révén ajánlott cselédeknek és munkásoknak. Ezt üzeni rendeletében a kis embereknek.

— Turógyár Udvarhelymegyében. Több sóvidéki község: Parajd, Alsó- és Felső-Sófalva, Korond és Atyha folyamodtak a földmívelési miniszterhez, hogy őket egy általuk közös erővel létesítendő turógyár ügyében állami segítséggel támogassa. A miniszterium a községek havasi legelőinek megszemlélésére kiküldötte Szily Tamás állattenyésztési felügyelőt, kinek megérkeztekor folyó hó 23-án délután 3 órakor az udvarhelymegyei gazdasági egyesület választmányi ülést tart.

— 10%-os kedvezmény gabonaszállításon. Az erdélyrészi gabonatermelők és kereskedők régi óhaja teljesült kereskedelmi miniszterünk most kibocsátott rendeletével. Hegedűs Sándor keresk. miniszter ugyanis az erdélyi kereskedelmi kamarák egybehangzó kérésére elrendelte, hogy azon erdélyrészi állomásokról, melyek Budapesttől 400 kilométerre vannak, a gabona és hüvelyesek szállítása után kocsiáramonyonként 10% díjkedvezmény számítottatik és pedig az eddig szabályozott minimális mennyiség kikötése nélkül. A kedvezmény a visszavonásig, de legkésőbb folyó évi december végeig terjed.

— A gyümölcsküldemények kiméletes kezelése. Hegedűs kereskedelmi miniszter rendeletet intézett valamennyi postahivatalhoz,

amelyben felhívja őket, hogy a gyümölcszsalítási idény beálltával a gyümölcsöt, főleg a szőlőt tartalmazó csomagokkal a legkíméletesebben bánjanak, azokat ne dobálják, ne halmozzák rendszertelenül egymásra, hanem a gyümölcskosarakat fenékkal lefelé kétoldalt fogják s így adják óvatosan kézről-kézre, a kosarakat ne ferdén oldalvást vagy élükre állítsák, hanem fenékkal lefelé s lehetőleg a többi küldeményektől elkülönítve helyezték el; kerüljék a rakásra való felhalmozást, nehogy a küldemények összennyomódjanak. A kerületi biztosoknak a mozgóposta főnökségeknél pedig kötelességévé teszi a rendelet végrehajtásának szigorú ellenőrzését.

— **Értesítés a magyar-óvári m. k. gazdasági akadémia-ba való fölvételről.** A gazdasági akadémia-ba az 1901/2-ik tanévre a fölvételek és beiratások október hó 1—8. napjai alatt történnek. Az előadások október hó 10-én kezdődnek. Rendes hallgatónak való fölvételhez kell érettségi vizsgálatról (gimnázium, reáliskola vagy felsőbb kereskedelmi iskolától) és legalább egy évi, egyfolytában töltött gazdasági gyakorlatról szóló bizonyítvány. Szükséges még szülői vagy gyámi nyilatkozat arról, hogy a jelentkezőnek az akadémia-ba leendő belépésébe beleegyeznek és ott itt-tartózkodása alatt a szükséges költséggel ellátni készek és képesek. Vendéghallgatók önálló férfiak, vagy más felsőbb tanintézetek, főiskolák volt hallgatói lehetnek és egyes tantárgyakat hallgathatnak. Rendkívüli és magántanulói minőség s magánvizsgálás nincs. Tandij rendes hallgatóknál félfévre 80 korona, vendéghallgatóknál tantárgyanként 8 korona. Tagdíjengedéért a beiratáskor, de legkésőbb október hó 20-ig kell folyamodni. Ösztöndíj van: 8 állami 300 koronával; magán alapítványokból van: három 200 koronás, egy 400 koronás, egy 104 koronás. — Ezekre a pályázat az első félév folytán iratik ki s az adományozás az első félév végén történik. Új belépők tandíjengedésre és ösztöndíjra csak kivételesen számíthatnak. Az akadémia-ban konviktus, belakás nincs. A hallgatók szállásról és élelmezésről maguk gondoskodnak a városban. Hónapos szobáknak a bére az igények szerint 15 koronától fölfelé. Tanácsos szobáról előre gondoskodni; ebben az akadémia portása eljár. Élelmezési költség az igényekhez képest 60 koronától fölfelé. Az akadémia „Mensa academica-jára” csak korlátolt számú hallgatót lehet fölvenni. A fölvétel október hó folytán történik a kihirdetés után és annak rendjén. A Mensa segítségével abban áll, hogy a fölvett tag havi 16 koronáért kap ebédet és vacsorát. Tanulmányi és rendszabályokat kívánatra küld az igazgatóság. — *A m. kir. gazdasági akadémia igazgatósága,*

— **Beiratkozások az állatorvosi főiskolán.** A budapesti m. kir. állatorvosi főiskolán a beiratkozások az 1901—02. tanévben szeptember hó 1—8-ig bezárólag fognak megtartatni. Szeptember hó 9—15-ig a beiratkozást írásbeli kérvényre a tanártestület, ezen időn túl pedig október hó 1-éig a földmivelségi m. kir. miniszter engedélyezi. A beiratkozás ezáltal kizárólag gymnasiumi vagy reáliskolai érettségi bizonyítvány alapján történhetik. Az állatorvosi tanfolyam négy évig tart, okleveles gazdaszok azonban ha érettségi bizonyítványuk is van, három év alatt végezhetik. A beiratási díj félfévenként négy korona. Tandíjmentesség vagy állami ösztöndíj elnyeréséért folyamodó kérvények érettségi bizonyítvány hiteles másolata, szegénységi és erkölcsi bizonyítvány csatolása mellett a földmivelségi m. k. miniszter ur ö nagyméltóságához címezve a beiratkozás alkalmával a főiskola rektori hivatalában adandók be.

— **Szikes talajok megjavítása öntözéssel.** Darányi földmivelségi miniszter rendeletére nagylentosságú kísérletekkel foglalkozik a csabai mintaöntöző-telepen az országos növénytermelési állomás. Arról van szó, hogy az Alföldön nagyszámban levő szikes területek, melyek többnyire kitünő minőségű földet vesz-

nek körül, szintén bevonassanak a kulturába. A kísérletek egy Amerikából e célra hozatott műszer segélyével folynak. Ha a kísérletek eredményre vezetnek, egyik újabb hasznát mutatják az öntöző-csatornának.

— **Európa vagyona.** Egy tekintélyes angol folyóirat nemrégiben érdekes cikket közölt, a melynek főadatává tette kiszámítani Európa vagyonát a 19-ik század végén. Ezen számítások szerint Európa ingó- és ingatlan vagyona a mondott időben 1175 milliárd volt, amely összegből az ingókra 500 milliárd esik. Minthogy az ingatlan értéke kevésbé ingadozó, az ingó vagyon viszonya az ingatlanhoz folytonosan kell, hogy emelkedjék. A főbb államok összvagyon a következő:

Anglia	295 milliárd
Franciaország	247
Németország	201
Oroszország	160
Ausztria	103
Olaszország	79
Belgium	25
Hollandia	22

A vagyonosodás a 19-ik században különösen Angliában volt szokatlanul nagymérvű, míg ellenben Franciaországban sokkalta csekélyebb. Az ingó vagyonból esik: Angliára 106, Franciaországra 65, Németországra 37, Oroszországra 14, Ausztriára 10, Olaszországra és Belgiumra 7—7 és Hollandiára 6 milliárd. A sorrend tehát ugyanolyan, mint az összvagyonnál, de az arány változó; a legnagyobb az iparállamoknál, a legkisebb azoknál az államoknál, a melyeknek ipara és kereskedelme csak fejlődésük kezdetén vannak. Mig ugyanis Angliában az arány 35%, Belgiumban 28, Hollandiában 27, Franciaországban 26, Németországban 18%, addig Orosz, Olaszországban és Ausztriában csak 9%. Ha az egyes államok összvagyonát a lakosság számához hozzuk arányba, úgy más sorrendet kapunk. A fejekénti átlagos vagyon ugyanis Angliában körülbelül 5920 márka, Franciaországban 5200, Hollandiában 3680, Belgiumban és Németországban egyenként 3200, Ausztriában és Olaszországban egyenként 2000 és Oroszországban 1200 márka. Csak az ingó vagyont számítva, minden angolra átlag 2120, franciára 1360, hollandusra 1000, belgára 855, németre és olaszra 560—560, oroszra 115 márka jut. — A főbb európai államok közül a költségvetés megterhelése kerek számokban a következő: Németország 4 milliárd (tehát az összvagyon 2%-a), Anglia 3 milliárd (1%), Franciaország 3 és fél milliárd (1.4%) Oroszország 2 milliárd 700 millió (1.7%), Ausztria 2 milliárd (1.8%), Olaszország 1 milliárd 800 millió (2.3%), Belgium 375 millió (1.5%), Hollandia 300 millió (1.4%). Az állami kiadások eszerint a legnagyobb mérvben terhelik a nemzeti vagyont Olaszországban; ezt követi a megterhelés nagysága szerint Németország, Ausztria, Oroszország, Belgium, Franciaország, Hollandia és Anglia.

— **Anglia teljes gabonatermelése.** A gabonatermelés sokkal nagyobb a tejtermelésnél. A tej és gabona átlagos ára körülbelül ugyanaz. A városok közelében termelt tej drágább, viszont a várostól távol eső, a jó gabonatermő helyek gabonái drágábbak. Egy tehén évi átlagos tejhozama 35 cwt (1 cwt = 50.803 kgr.) Egy tehén évi eleségére $2\frac{2}{5}$ acre (1 acre = 40.467 ár) föld terméke szükséges. 1 acre gabonatermése = 14.85 cwt. 1887—97-ig átlag 7.780,000 acre területen termeltek szalmás gabonát, hozzávéve az ugart is $14\frac{1}{25}$ cwt termelt per acre. 1892—96-ig a tejtermelés mintegy 5%-al volt nagyobb, mint 1872—76-ban, de a gabonatermelés 1892—96-ban 15%-al volt kisebb, mint 1872—76-ban. 1892—96-ban évente átlag 822,500 tonnával (1 tonna = 1016.05 kgr.) volt kevesebb a tej- és gabonatermés, mint 1872—76-ban. A tejtermelés az utóbbi 42 év alatt számbavehetően nem emelkedett. 1878—87 ciklus átlagos termése volt: búza 60.683.500 bushel (1 bushel = 36.352 l.); zab 117.101.680; árpa 69.052.660; bab 7.851.690 bushel.

— **Magas elismerés.** Az általánosan ismert és jó hírű Hotter J. F. Rudolf cég gyógyszerára és állatgyógykészítmények főraktára, Bécs, XII/2. Schönbrunnerstrasse 182, ki azon magas megtiszteltetésben részesült, hogy kitünő állatgyógykészítményeit Ó cs. és kir. Fenségenek Ottó főherceg úrnak istállói részére szállíthatja, a következő levél által lett kitértve Ó Fensége kamarájától: Tek. Hotter J. F. Rudolf cég úrnak Bécs, Schönbrunnerstrasse 182. Van szíriensém önnek tudomására hozni, hogy Abszorbujával teljesen meg vagyok elégedve és hogy az Ó cs. és kir. Fensége Ottó főherceg ur istállaiban állandóan használatban fog maradni s azt bárkinek a legmelegebben ajánlhatom. Kelt Bécs-Augarten, 1900. aug. 1-én. Aláírva: *Ramvaller J.* főhercegi lovászmester

NÉPBANK RÉSZEKÉNTARTASASÁG KOLOZSVARTT
Deák Ferencz-utca (ezelőtt: Belközép-u.) 37. sz. alatt (Korbuly-ház) olcsó jelzalog és váltókölesönöket nyújt és **BETÉTRE 5 $\frac{1}{2}$ SZÁZALÉK KAMATOT AD.**
(412.)

ÜZLET, FORGALOM.

Budapesti gabonatözsde.

I. Készárúüzlet. Aug. 22.

Buza 7.95—8.25 Rozs 6.50—6.75. K. Takarmány-árpa 6.05—6.20. Zab 6.40—5.70 K. Tengeri 5.25—5.35 korona.

II. Határidőüzlet.

Mint eddig, úgy továbbra is csak néhány filléres változásokról számolhatunk be, melyek a szerint változnak, a mint a tengerentúli jegyzések magasabbak, vagy alacsonyabbak. Ma $\frac{1}{2}$ c. emelkedést hozott a táviró, ergo az októberi buza nálunk is 8 koronáid javult, hogy azonban délfelé ismét 7.90 koronáig visszaessen.

Esti zárlat. Buza áprilisra 8.38—8.39 korona. októberre 7.97—7.99 korona. — Rozs októberre 6.71—6.72 kor. — Zab 1901. októberre 6.30. — Tengeri 1901. szept. re 5.24—5.25 korona, májusra 5.17—5.19.

Budapesti állatvásár. Aug. 22.

Felhajtás: *Vágómarhákból:* 2708 darab ebből magy. ökök 1449, magy. tehén 993, szerbiai 9. Árak 100 kg.-ként magy. hizott ököknél 50—54; 50—62; 64—70 kor.; tarka hizott ököknél 48—72 kor.-ig; tehénnél 40—52 kor.-ig; növendékmárhánál 46—58 kor.-ig a minőség szerint. Minthogy már előzetesen közhírré tétetett, hogy szerbiai marha a vásárra nem szállítható, a vidéki vevők elmaradtak s a felhajtott magyar marha a hetiszükségletet jóval túlhaladta, az irányzat lanyha volt s az árak 2—, silányabb minőségeknél 3—4 koronával métermázssáinkint hanyatlottak. — Jármas ökökben a forgalom jelentéktelen, a kuszöbön álló országos vásár miatt. — Fejős tehenekre az üzlet élénkebb volt. — Igás-ökör 150 darab 750—800 kor. Fejőstehén 116 drb. 140—210 és bonyhádi 220—310 kor. darabonként. — *Borjú-vásárra* került 633 darab 60—72 és 74—80 fill. árban kg.-ként minőség szerint.

Magyar Jelzalog-Hitelbank

Képviselősege Kolozsvártt

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

Az intézet alapítókéje 30 millió korona.

4%-os és 4 $\frac{1}{2}$ %-os

Záloglevélkölesönöket

nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: 50

évi törlesztéssel 5 százaléka,

nagyobb városokban fekvő házakra 40 évi törlesztéssel 5.40 százaléki évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett $4\frac{1}{2}$ %-os záloglevélkölesönöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5.40 százaléka és nagyobb városokban fekvő házakra $4\frac{1}{2}$ évi törlesztéssel 5.65% évi részletfizetés mellett.

A jelzalogul felajánlott erdélyi és erdőgazdálkodó ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet bizalmi férfiai adnak véleményent. (1.)

A bank képviselősegenél kaphatók 4% és $4\frac{1}{2}$ %-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyreménykötvények

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Feladás szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Társaság szerkesztő:

JAKAB LÁSZLO.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

HIRDETÉSEK.

1901. Temesvári kiállítás: első díj.

Terménykereskedőknek elkerülhetetlen.

A LESZIH-féle
újából javított

„VIKTORIA“

terményrostákat

ajánlja teljes szavatosság
mellett.

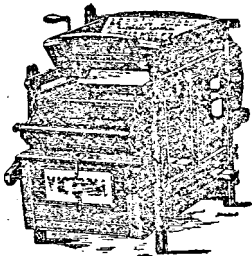
LESZIH MIKSA utódai

SZILÁGYI és DISKANT

gépgyára és gazdasági gépraktára
(Leszih-féle ház) Miskolcson (alapítva 1863.)

30-szor kitüntetve

napontai munkaképesség: 100, — 200, — 300, egészen 500 mázsáig tisztít zörgés nélkül, nagy és apró magvakat, osztályoz suly és nagyság szerint. — **Üszög verővel ellátva!**

Borsajtók.

Könyökszerkezetű, Acélorsós, Mabile rendszerű és Kinesem a Hegyalja **legkedveltebb**

borsajtója.

Kitűnő anyag s elmés szerkezeténél fogva utólérhetetlen.

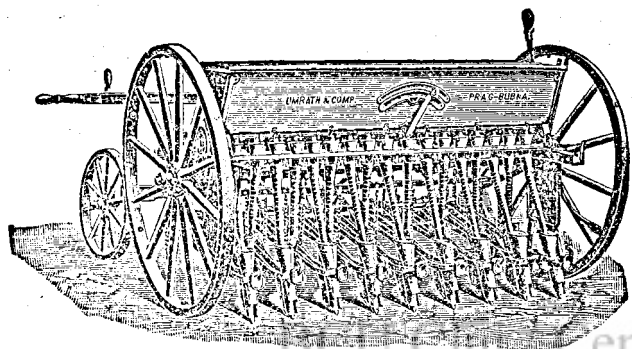
Egy ember által 10—20.000 kg. nyomás fejthető ki.

Rostáink és borsajtóink az erdélyi gazd. egyesület védnöksége alatt álló kiállításon mindenkor megtekinthetők!

704.

Gazdaságban nélkülözhetetlen!

A prágai rostaversenyen a legelső és legmagasabb kitüntetést a „VIKTORIA“ terményrostánk nyerte.

Egyetemes sorvetőgépek

legjobb tolókerék-rendszer. Magyar és osztrák szabadalom.

Utólérhetlen

(544. II.)

megbízható!

Tessék
árjegyzéket
kérni!

Ekék.

célszerű!

Trieürök.

könnyű járatú!

Umrath és Társa Budapest.

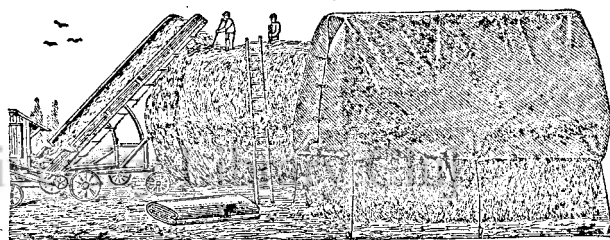
V., Váci-körút 60. szám.

Gőscséplőkészletek 12 lóerőig.

Ipari mozgonyok 100 lóerőig.

VÍZMENTES PONYVÁK KAZAL, MOZDONY és CSÉPLŐGÉPEKRE.

Elpusztíthatlan
minőségben

REPCZEPONYVÁK,

Vilorla-vászon ponyvák,

KOCSIPONYVÁK.

Alapított 1830. — Cs. kir. szab. vízmentes szövetyár. 46 kitüntetés.

ELSINGER M. J. és FIAI

BUDAPEST, V. ker., Thonet-udvar.

Vízmentes Ponyvák (634.)

elismert kitűnő minőség — □ metr. 1 K. 70 fillér és följebb

Zsákok

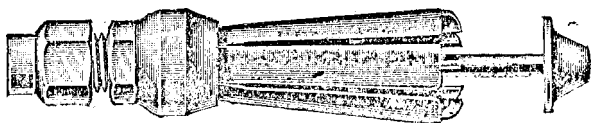
Tarpaulin-varrással és varrás nélkül 70 fillér és följebb.
Rovatás- Sátrak, esőköpenyek, öltönyök.
Kender- kendertömítő, tűzi és itató-vedrek.

Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve. — Leggyorsabb kiszolgálás.
Minden város jobb üzleteiben a mi gyártmányainkat tartják és sziveskedjék határozottan Elsinger gyártmányt kérni.

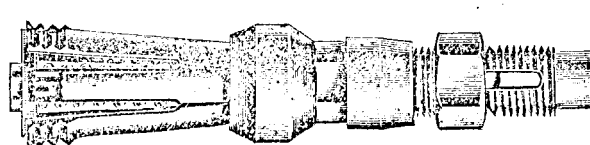
Megbecsülhetetlen!

Tűzcsoves kazánokhoz.

Kazántulajdonosoknak
nélkülözhetetlen

Vízcsöves kazánokhoz.

a Lantai-féle szab. csőtisztító

minden fáradság nélkül eltávolítja a vízcsövekről a korom és kőlerakódásokat anélkül, hogy az illető falakat megsértené.

Használata 25% szénmegtakarítással jár. — Tehát beszerzése a legrövidebb idő alatt megtérül.

Kapható a „HAZAI CSÖTISZTÍTÓ ÉS GÉPKELLÉKGYÁR R.-T.“

Nélkülözhetetlen!

BUDAPEST, gyár-iroda: VI., Lehel-utca 23.

Nélkülözhetetlen!

Kizárólag vasúti

mozdonyokhoz.

(667.)

Elpusztíthatatlan!

Kishirdetések felvételnek (minden héten csütörtök délig): a Kiadóhivatalnál, Kolozsvárt, Deák Ferencz-u.: 13. sz. emelet.

Előre fizetendő

KIS HIRDETESEK.

Levélbeli tudakozódásokra felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a szükséges válasz levélbelyeg mellékeltek.

Ezen rovatban minden 20 cm., vagy ennél kisebb területű — 50 szóig terjedő — hirdetés egyszeri közlése 1 koronába kerül. Egész évi (52-szeri) közlés ára: 48 korona mely évnegyedenként, vagy havonként is fizethető. A hirdetés legkönnyebben megrendelhető utalványlapon, melyre a szöveg is felírható. A jelzett mennyiségen felül minden szó 4 fillér vagy minden cm. 5 fillér. Tudakozódásoknál csak a kishirdetések számára kell hivatkozni. Támpéldány csak egy küldetik!

Alkalmazást keresők:

Gazdatiszti állást keres vagy ideiglenes munkát is elfogad igen ügyes gyakorlati gazda. Czime 336. szám alatt megtudható a kiadóhivatalban.

Kovácsnak ajánkozik teljesen képzett gyári kovácssegéd uradalmakba. Czime 336. szám alatt megtudható a kiadóhivatalban.

Egy szakképzett,

józan életű, fiatal műkertész október elsejére állást keres. Czime „Szerény igényű” jelige alatt a kiadóhivatalban. (1007.)

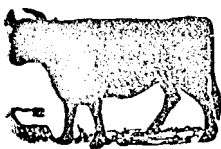
Gazdatiszt,

36 éves, nőtlen szakképzett, érélyes, öszre állást óhajt változtatni. Czime R. B. alatt a kiadóban. (1008.)

Különfélék.

Eiadó kosarak.

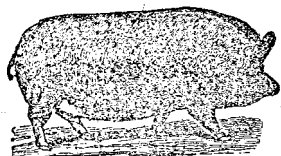
Egy néhány száz különböző nagyságu, istállóba, gyümölcszedéshez és postai pakolásához, komlószedéshez stb. alkalmas hántatlan és fehér vesszőből font különböző nagyságu füz-kosár jutányosan eladó. Czim a kiadóban. (696.)

Egy 2½ éves tiszta véru simmenthali bika (Széll Kálmán tenyészetéből való apaállattól) jutányosan eladó Kürti Dezsónél Magyar-Nádason. (699.)

(543.)

Telivér Poland china

kan 4 drb. 1 éves és 2 hónapos tenyészkepes eladó. A kanok direct Amerikából importált apától származnak. Eladók továbbá különféle korú kan és nőtény telivér Poland china malaczkok is. Tudakozódások: Ordódy Mailáth Gizella, Nagy Kereskény, u. p. Kis-Kereskény czimzendingők. (701.)

Hantz Sándor

könyvkötő.

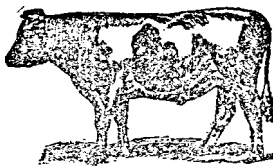
Ezelőtt Hantz György társa, Kolozsvárt, Jókai-utca 2. szám.

E szakmához tartozó munkákat versenyt felülmúló izléssel tartósan és olcsó árért készítik. Fizetések fél vagy egész évi elszámolásra történhetnek. (555.)

A czimre kérem vigyázni

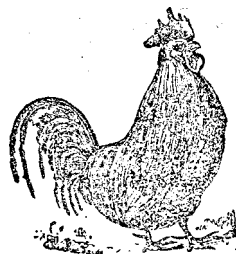
B. Bak Lajos Ö csász.

és kir. Fensége Klotild főhercegnő udvari szállítója és az arany koronás kereszt birto-kosa műbutor és épület asztalos munkák és parquette gyári üzlete Kolozsvárt. Alapította: 1869. (463.)

SIMMENTHALI üszők

megvételre kerestetnek (12-15 drb.) Levélbeli ajánlatok a kiadóhivatalhoz kéretnek. (1005.)

4 törzs Plymouth Rock tyuk

eladó. Áruk 50 korona. Czim a kiadóban. (1003.)

Simonffi István mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntődeje Kolozsvárt, Kultordauca 48. sz. Telefon 85. sz. — Kivánatra árjegyzék és költség-számítás bérmentve küldetik. (464.)

GERGELY ANDRÁS

épület, diszmű-bádogos és takaréktűzhely-készítő Kolozsvárt, Wessélényi M. utca 26. Költségelő-irányzatok és árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek. Tisztelettel Gergely András. (471.)

Földbirtokokra,

városi modern házakra törlesztéses kölcsönök legelőnyösebben és leggyorsabban kaphatók. Elsőrendű ajánlatok községektől, egyházaktól és birtokosoktól Erdélyből is. Czim: GÁSZTMÁN SAMU banküzlete BUDAPEST, V., Lipót-körút 30. (703.)

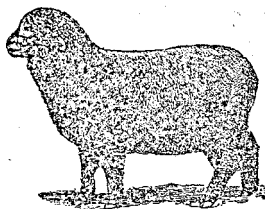

Eladó

3 drb.

Poland Kina tenyészkecsze.

Czim G. G. alatt a kiadóban. (1001.)

16 mázsa raczka gyapju jutányosan eladó.

Czim a kiadóban. (1002.)

Hirdetmény.

Alatt irt közhírré teszi, hogy Háromszék megye Sepsi-Szent György rendezett tanácsu városba a legalkalmasabb helyen, ezelőtt vasuthos, most koronáhos czimzett vendéglő helyiség, folyó év Szent-Mihály naptól négy évre egy jó alkalmas vendéglősnek átadandó, hogy miként: értekezhetni alantirttal

Foós Mihály, Kis-Borosnyán. (695.)

Hogyan tud a magyar gazda

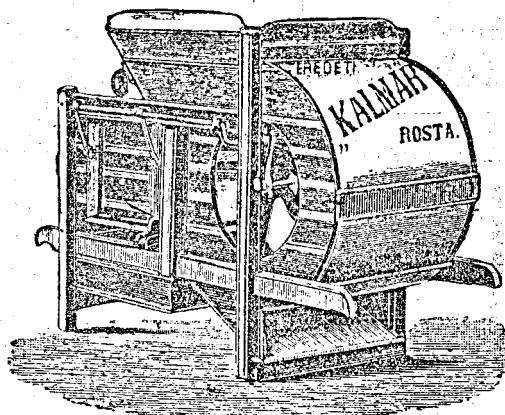
évi kiadásainak egy részénél

30-40 százalékot megtakarítani?

Azt megtudhatja a Kalmár Zs. utóda hőmező-vásárhelyi cég különleges terménytisztító, gép és rosta árjegyzékéből, a melyet fenti cég bárkinek kérésére ingyen és bérmentve küld meg.

Legolcsóbbak, legjobbak az eredeti „Kalmár-rosták”, a melyeket gyakorlatba vételük után minden vevő megdicsér és elismerésben részesíti azoknak sok oldalú jó tulajdonságait, valamint a termények tisztításánál elért fényes eredményt.

A kolozsvári állandó kiállításon

megtekinthetők.

Az eredeti „Kalmár-rostát”

a magyar korona országainak összes vasuti és folyam-hajózási állomásaira bérmentve küldöm meg s így az árjegyzékben foglalt rostám áral mindenkor a t. vevőim által megjelölt vasut-vagy hajó állomásra elszállítva értendők, minden utófelszámítás nélkül.

Ügynököket és viszontelárúsítókat nem alkalmazok, a rendelvények egyedül a vevő fél megkeresésére intéztetnek el.

Egyedüli elárúsító hely a termelő üzlet

Kalmár Zs. utóda Hőmező-Vásárhelyen, a hol minden beérkező megrendelést pontossággal intézek el. (650.)

KALMÁR ZS. UTÓDA.

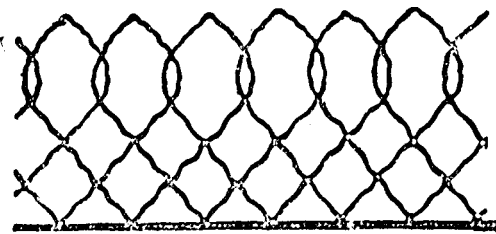
LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövet-fonat és szira-áru gyára

KOLOZSVÁRT, Egyetem-utca 12. szám.

Telefon 439.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, ugymint: kertek erdők, vadaskertek, szőlők, sirhelyek, stb. bekerítéséhez való Gép-sodrony-fonatait, majorsági udvarok fonattal való bevonását; pincze, padlás, felső világossági, magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát, áthányó rosták, szén, koks, kavics válogatásához; szikrafogók gépekhez. Zöldre festett légy szövet, szelelő és löher-rosták. Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz- és cziinszövetek, Kruppa-sodrony szegélyzetek, aczél tüskés sodrony-kertek s. a. t. bekerítésére. Különbö mintákban, fakerethe foglalt rosták és sziták, ruganyos ágybetétek (mátráz), sodrony-láb-törölők. Képes árjegyzékkel kivánatra ingyen és bérmentve szolgállok. (339.)

Gyümölcs és szőlő bor készítési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

fo ytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval.

A munka képesség 20%-al nagyobb mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyo morzsolók.

TELJESEN FELSZERELT SZÜRETELŐ készülékek.

Szőlő és gyümölcs örlők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs vágó és hámozó gépek, legujabb szerkezetű szabad önműködő »Syphonia« gyümölcs és szőlővessző permetezők, gyártanak és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

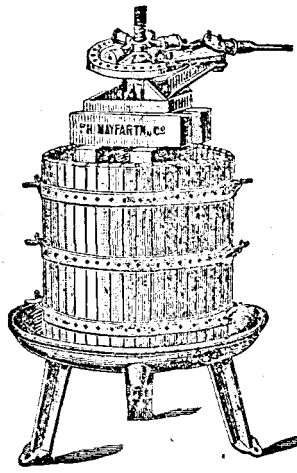
cs. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 450 arany, ezüst és bronz éremmel.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselek és viszontárusítók felvételnek.

Gimbalom (637.)

Pedálos. Barna vagy feketében, kitűnő erős, esengő hanggal, erős szerkezettel, 3 évi jótállással. Bolti ár 150 frt, nálam 75 frtért kapható a készítési telepen:

BUDAPEST, Nefelejts-utca 43. sz.

Jegesi Géza,

műköleves cimbalom-készítő.

Arjegyzéket bérmentve küldök.

MAGYAR INTÉZET.

Laboratorium

VÉDŐ-OLTÓANYAG TERMELESÉRE

BUDAPESTEN, VI., Nagy János-utca 6. szám.

Termel és szállít

VÉDŐ-OLTÓANYAGOKAT:

- a) sertésorbánc ellen
100 adag ára (I. és II. anyag) 14 kor.
- b) lépfene ellen
juhok részére 100 adag ára (I. és II. anyag) 15 kor.
szarvasmarhák részére 100 adag ára (I. és II. anyag) 30 kor.
lovak részére 100 adag ára (I. és II. anyag) 30 kor.

Az intézet raktáron tart és mérsékelt áron szállít 10 adagos L. V. T. jegyű oltófecskendőket, oltótűket, szőrníró ollókat, maximal hőmérőket és más oltáshoz szükséges szereket. (702.)

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10., II. emelet.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugyis mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával.

Alakult: 1900

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása	400,000 kor.
Alapítványok és üzletrészekben	1,200,000 kor.
Összesen:	1,600,000 kor.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD TŰZ- ÉS JÉGKÁR ELLEN.

Az üzlet eredményében biztosított tagok a díjarányban részesülnek. Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével. Felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

(498.)

az igazgatóság.

Fischer Lipót

kemigráfiai műintézete

Budapest

Kossuth Lajos-utca 15. sz.

Klisék

mindenmü nyomtat-

vány képes illusztrált kiállításra

számára a legjutányosabb áron vál-

lathatnak és a legtökéletesebben

készítetnek el.

Vidéki megrendelések

is pontosan

eszközöltenek.

(415.)

Láng és Lovass

gépolaaj és gépzsir-gyára

BUDAPEST, V. Váci-ut 140.

(602.)

Ajánlja legjobb minőségü

gépolaaj,
hengerolaaj,
gépzsir gyártmányait.

Megrendelések közvetlenül az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ védnöksége alatti állandó gazdasági gépkiallítás igazgatóságához Kolozsvárt, intézendők.

Szabadalmazott

Kosárbetétek

gőzcséplőgépek számára

kaphatók a feltalálónál, teljes felelősség mellett, hogy tiszta cséplést lehet végezni a legrosszabb esetben is.

A kosárbetétek árai:

4 lóerejü géphez	30 frt.
6 " " "	35 "
8 " " "	40 "
10 " " "	45 "

Megrendelés esetén a kosár szélességének mérete beküldendő és kívánatra teljesen szakértő gépkezelővel is szolgál

Bajzáth Ignác, Székelyhid.

(691.)